

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivétellel.

Előfizetési díj: Négy hasábol... Kéziratok visszaküldésének adatként.

A megszentelt konzorcium.

A közös hadsereg élelmezési és felszerelési szükségletei kitesznek éven át körülbelül ötven millió forintot. Ezt az összeget a többivel együtt fizeti a nagy közönség készpénzzel, mivel nem lehet egy kivételt adni, hogy ne fizessék egy pár bakancsot, te egy huszárdalmányt, te meg egy Werndl-puskát. Viszont azonban úgy hozná magával az okosság és a méltányosság, hogy most nem lehet a hadsereg iránti tartozást leróni naturaliakban, hát az ezek fejében lefizetett adókat juttassák vissza az adózók közül azok kezére, kik a katonai szükségletek előállítására képesek.

Szeretnék ezt megvalósítani azok is, kik különben a közös hadsereg rendszerét nem perhorreskálják. Azt mondják, hogy jól van, mi fizetjük a kvótát, de amit fizetünk, azt magyar iparosoknak és szállítóknak adjátok vissza, a kik éppen oly jó élelmi szereket, ruházatot és fegyvert szállítanak a hadseregnek, ha nem jobbat, mint az osztrák vállalkozók.

Egy-két bátor ember sokszor ismételte már ezt az óhajtatást (követelésnek is jogos volna) a delegációban, sőt a Simonyi Lajos báró kereskedelmi miniszterségének idejében komolyodni kezdtek ez irányban a magyar kilátások. De Simonyi Lajos bárónak épp ezért volt rövid a minisztersége, mert az engedelmes kormányval nem mindenben értett egyet, mert szeretett volna valamit lendíteni a magyar iparon és nem állott szolidjába az osztrák iparérdeknek.

Simonyi minisztersége óta is sokat folyamodtak és könyörgöttek a magyar iparosok, hogy a sok millióra menő katonai szállításokból juttassanak valamit nekik is. Következésképpen azt mondotta erre a közös hadügyi miniszter, hogy a magyar ipar nem versenyezhet a konzorciummal.

Az a megszentelt konzorcium ez, melylyel nem lehet versenyezni. Az a híres konzorcium, mely éven át sok millió hasznót söpör be és mint kizárólagos és szabadalmazott szállítója a hadseregnek, természetesen nagyszabásuan rendezkedett be, ugyanez, hogy imponál a hadügyi miniszternek és közegének.

Hogy is ne imponálna. Titkos szálak szövődnek közte és a hadsereg intendatúrája között a folytonos és bizalmas érintkezés által. Csakhogy az eféle titkos szálak nem szoktak előnyére válni az állami pénztárnak és semmiféle pénztárnak. A privilegizált szállítók rendszeren hatszorta több előnyt élveznek, mint a mennyit nyújtanak. Ezt tapasztalja kicsiben minden város és község, ez mutatkozik nagyban az állami gazdálkodásnál és a szabad, a nyílt versenyek sok milliót takarítottak már meg a közpénztárnaknak.

De a közös hadügyi miniszter nem akarja ezt elismerni és egyre a szabadalmazott konzorcium érdekét védi. Annnyira mezt ebben a buzgalomban, hogy a közelmúlt években, másképp ki nem bujhatva a delegátusok kérdézőkódásai elől, megtagadta a magyar ipar versenyképességét, még pedig nem is annyira az előállítás árának, mint magának a produkciónak tekintetében. És a magyar delegátusok szívesek voltak elhinni, hogy a magyar iparosok nem tudnak bakancsot, nyeret, kulacsot csinálni.

Hanem közbe jött a budapesti kiállítás, melyen fényesen kitűnt a magyar ipar fejlettsége. Az idén már a hadügyi miniszter se merete azt mondani, hogy a magyar ipar képtelen a versenyre.

Hát mondott egyéb kifogást. Előállt azzal, hogy béke idején csak lehetne tán földözni a hadsereg szükségleteit részleges vállalkozók és szállítási csoportok útján, de gondolni kell a háborúra és mozgósításra is, már pedig azok esetében csakis a nagyszabásúlag berendezkedett szentelt

konzorcium lehetne képes megfelelni az igényeknek.

És ebben a kibuvó feleletben megnyugodtak a hazabeszélő magyar delegátusok, megnyugodott Iránka Imre, Hegedüs Sándor és a többi. Bylandt Rheidt gróf hadügyi miniszter pedig jót nevezhetett alattomban, hogy ismét sikerült egyszer lefőznie ezeket az akadékoskodó magyar államférfiakat.

A háború! Ez olyan varázsszó, melytől megszűnik a kormánypartii lelkék. A hadsereg harcalképessége! Ez az a csodáige, melyet hallva, vakon adják oda ingeiket, azaz hogy az adófizetők ingeit Tisza Kálmán gárdistái.

Hát valóban megrenditené az a hadsereg harcalképességét, ha a katonák magyar csizmadia bakancsát viselnék és ha a huszárok magyar szíjgyártó nyergében ülneek? Vagy igaz talán, hogy a sérthetetlen konzorcium helyett megfelelő számú osztrák és magyar vállalkozó iparosok csoportjai nem láthatnák el a hadsereg szükségleteit akár háború idején is.

Képtelenség ezt állítani és egyúttal méltatlanság ugy az osztrák, mint a magyar iparosok ellen. Talán az osztrák iparosok ellen különböző méltatlanság annál fogva, mert az a feltűnően protegált konzorcium az ő verejtékük gyümölcsét szedi és az ő szorgalmuk után (no meg mindenestre bizonyos argumentumok segítségével) élvezti azt a tulzolt nagyrabecsülést, mely a monarchia adófizető polgárait kizárja abból, hogy a nép kizsákmányolásának árán föntartott hadsereg szükségleteinek közvetlen szállításából némi hasznót lássanak.

(Sz - ó.)

— Kálnoky külügyminiszternek a magyar delegáció külügyi albizottságában tett nyilatkozatait a delegátusok által a kelet-ruméliai válság ügyében hozzá tetézett kérdésekre a külügyi hivatal még tegnap este terjedelmes körjegyzékben megküldte az érdekeit halmaknál levő képviselőknöknek.

— Samassa a kongrua-kérdésről. Az epizkopatus maga akarja a kisebb javadalmazásu papság dotációjának kérdését megoldani s Trefort miniszter kezdeményezését, — mint illetéktelent, visszautasítja, — immár tényre vált. Nem rég Hayrald bíboros érsek pasztorlevelében, legújabbán Samassa egri érsek itt ismertető beszédében benne foglaltatik a püspöki kar álláspontja e kérdéssel szemközt, s határozottan kizárja az állami beavatkozást. Az egri érsek az egyházmegyei papság nyugdíjintézetének közgyűlésén mondá el, mint előtűző, ezt a beszédet. Harciasan kezdődik. Szól a társadalom és állam veszedelméről, melyek a lelkek mai erkölcsi torradalmában azt is, ezt is felbontással fenyegetik. Kijelöli a bomlasztó folyamatban a papság konzervatív hivatását, melylyel az államfenntartó tényezők közt az egyház az első vonalban foglalhat helyet, s ezért viszont az államtól az egyházi érdekek tiszteletben tartását kívánja, — czélozva mindama mozzanatokra, melyek a papságban egyenlenséget idézhetnek elő. Hyeennek mondja a kongrua-kérdést is. Gunyosan czéloz a miniszterre, ki az alsó papság érdekeinek taksálásában a püspöki kart megelőzni igyekszik, holott a püspökök papjaik sorsát lelkükön viselik. Vegül egy vártalan fordulattal reménylenek ad az egri érsek kifejezést, hogy a kérdés az egyház és állam egyetértésével közmegegyezésre fog megoldatni, a jelenlegi „előzékeny államférfiak”-tól, „kikre a magyar egyház gazdag alapítványainak gondozása bízva van”; nem is vár egyebet, mint hogy tekintélyük súlyával és bölcs tanácsaikkal (tehát intézkedéseikkel nem) közreműködnek a szerencsés megoldásban.

— A forrongó Balkán. A konstantinápolyi konferencián Sándor fejedelemre vonatkozólag a személyi kérdés eddig sem Oroszország, sem Törökország által nem pendítettett meg. — Hir szerint a nagykövetekek konferenciája okt. 31-én ált össze. — Tahir pasa tábornagnyal a kelet ruméliai görögök részéről küldöttség jelent meg, mely küldői nevében a török kormánynak közreműködését ajánlotta fel a fölkelés elnyomására. Az ajánlat egyelőre nem fogadtatott el. — Nisben egy tegnapi tartott hadi tanácsban azt határozták, hogy a szerbiai hadsereg kedden átéli a bolgar határt minden hadizenet nélkül. A király mani-

festumát már kinyomatták. — Szófiából azt a hirt, hogy Bulgáriában a szerbeket bántalmazzák és közülök mintegy kétszázat Szófiában börtönbe vetettek, teljesen alaptalannak nyilvánítják. — Said pasa külügyminiszter a porta képviselőjévé nevezetett ki az értekezletre.

KARCZOLATOK.

(Az a 100.000 forint! — Alkalmi verszet. — Jelenet a „Csikós”-ból. — A fény árnyai. — Uj regény-dráma Jókaitól. — Az exposé.)

Én bizony nem nyerem meg az országos kiállítás 100.000 forintos nyereményét.

Nem is akarom megnyerni, pedig most éppen — szükségem volna reá.

A ki a lutrin, vagy sorsjátékon nyer, ahhoz így szól Fortuna istenszónya:

— Ne, te számar! eszed nincs, dolgozni nem akarsz, segíteni pedig akarsz rajtad: hát húzd ki ezt a nyerő számot!

Alkalmi verszet.

Tőnkre jutott már az ország, A mihe van, eldobolják, Végrehajtó exequál...

Tisza Kálmán — jubilál!

Nemzetiség dühöng, bőszi, Szegény magyar majd megöszül, Segítségért kiabál...

Tisza Kálmán — jubilál!

A Balkán körül nagy láрма Tán ágyu is dörog már ma...

A vész könnyen ránk talál!

Tisza Kálmán — jubilál!

Üres annyi árva-cassa, Erkölcs szögze van akasztva, Öngyilkos, párbaj, halál...

Tisza Kálmán — jubilál!

Jubiláljon Tisza Kálmán, Egyszer csorba lesz halálman S ha ó nyugalomba száll, Majd a — nemzet jubilál!

Oroszország a konferenciában erősen emlegeti a „status quo auté” helyreállítását, de ugyanezokk biztatja a bolgárokat, hogy csak ne dobálják el a ruméliai gesztenyét, melyet a számára kikapartak.

Szerbia pedig, a ki hadi szerbe állott a biztatásunkra, ránk czitálja a „Csikós”-ból, hogy:

— R ó z s i . . . megvetlek!

Az országos kiállításnak is — vége. Angelo de Gubernatis a megmondhatója, hogy ennek a kiállításnak nem lett volna-e alkalmasabb székhelye Jeruzsálem, mint a magyarnak csufolt . . . Budapest?

No de se baj. Van rendjel és kitüntetés, ez a fény csak eltakarja a többi árnyat!

Paulay Ede mondja Jókai Mórnak: — Ugyan légy kegyes megmondani, mikor dolgozod át megint valamelyik drámádat . . . c a s a d a r a b b á ?

Jókai Mór felel: — Hja barátom — az bajos dolog, mert az új regényeimet már csaknem mind színrehoztam, a régiek pedig oly bolond erkölcsösek, hogy egy asszonyt sem találkoznak be, a kit — hogy is mondjam? most már teljesen lehűveléztett porsátorral mutathassak be a színpadon!

Párbeszéd két asszonyság között. „Kedvesem nagy zavarban voltam tegnap. Ferjem kérdezett, hol jártam tegnap? Pedig én épen B. asszonytól jöttem, a kit ő gyűlöli!” — „Mit tettel?” — „Tudván azt, hogy úgy sem hisz nekem soha . . . megmondtam neki az igazat!”

. . . Ezt a kis adomát ajánljuk a pénzügyminiszter urnak, a legközelebbi költségvetési-exposé alkalmára!

Gill Balázs.

Országos kiállítás.

— A nyerő számok. —

A kiállítási sorsjegyek húzását tegnapelőtt déli órák 8 órától 1-ig, délután 3-tól 7 óra utániig folytatták. Kibuzatott 500 sorsjegy 20 forint nyereménynyel és 100 sorsjegy 30 frt nyereménynyel. A 20—20 frtot nyerő sorsjegyek a következők:

- 7594 sorsz. 19. sz., 4114. sorsz. 8. sz., 8760. sorsz. 70. sz., 8948. sorsz. 23. sz., 6451 sorsz. 47. sz., 4385. sorsz. 23. sz., 9511. sorsz. 4. sz., 4308. sorsz. 50. sz., 8632. sorsz. 59. sz., 400 sorsz. 95. sz., 7978. sorsz. 50. sz., 396. sz., 43. sz., 9477. sorsz. 68. sz., 7563. sorsz. 38. sz., 858. sorsz. 3. sz., 5734. sorsz. 80. sz., 2892 sorsz. 84., 824 sorsz. 82. sz., 1439. sorsz. 24. sz., 9467. sorsz. 18. sz., 1627. sorsz. 51. sz., 5776. sorsz. 66. sz., 9223. sorsz. 67. sz., 7692 sorsz. 16. sz., 5910. sorsz. 100. sz., 7430. sorsz. 51. sz., 8325. sorsz. 99. sz., 3725. sorsz. 82 sz., 1212. sorsz. 60. sz., 4285. sorsz. 19. sz., 4478. sorsz. 68. sz., 5770. sorsz. 89. sz., 7023. sorsz. 15. sz., 2879. sorsz. 85. sz., 8748 sorsz. 7. sz., 2845. sorsz. 100. sz., 3879. sorsz. szám, 9. szám, 4659. sorsz. szám 63. szám 9002. sorsz. szám 71. szám, 6826. sorsz. 71. sz., 8266. sorsz. 38. sz., 1950. sorsz. 35. sz., 654. sorsz. 77. sz., 413. sorsz. 35. sz., 9833 sorsz. 13. sz., 4314. sorsz. 59. sz. sz., 7583 sorsz. 90. sz., 38. sorsz. 3. sz., 9736. sorsz. 76. sz., 4618. sorsz., 23 sz., 2846 sorsz. 44. sz., 4242. sorsz. 1. sz., 6647. sorsz. 71. sz., 8214. sorsz. 41. sz., 2494. sorsz. 58. sz., 6929 sorsz. 85. sz., 5701. sorsz. 23. sz., 346 sorsz. 91 sz., 1477 sorsz. 38. sz., 370 sorsz. 72 sz., 8748 sorsz. 81. sz., 6802. sorsz. 74. sz., 8900 sorsz. 67. sz., 8261 sorsz. 5. sz., 8993 sorsz. 64. sz., 2056. sorsz. 49. sz., 1319 sorsz. 13. sz., 8332 sorsz. 24. sz., 9796 sorsz. 86. sz., 2483 sorsz. 25. sz., 3174 sorsz. 59. sz., 243. sorsz. 55, 9858 sorsz. 15. sz., 9242. sorsz. 28. sz., 4787 sorsz. 15. sz., 2839 sorsz. szám 96 szám 4722 sorsz. szám, 52 szám, 7409 sorsz. 93 sz., 3792 sorsz. 85 sz., 9446 sorsz. 10. sz., 3862 sorsz. 61 sz., 2449 sorsz. 19. sz., 10. sz., 2862 sorsz. 61 sz., 2449 sorsz. 19. sz., 1089 sorsz. 49. sz., 9034 sorsz. 69. sz., 8933 sorsz. 42. sz., 2815 sorsz. 26. sz., 442 sorsz. 52. sz., 7497 sorsz. 62. sz., 4919 sorsz. 17. sz., 1384 sorsz. 54. sz., 8916 sorsz. 78. sz., 8206 sorsz. 81. sz., 4499 sorsz. szám 83 szám, 5235 sorsz. szám 93 szám, 6691 sorsz. szám 78 szám, 489 sorsz. szám 19 szám, 3593 sorsz. szám 31 szám, 4955 sorsz. szám 11 szám, 4277 sorsz. szám 63 szám 3495 sorsz. szám 92 szám 191 sorsz. szám 57 szám, 5720 sorsz. szám 13 szám, 8277 sorsz. szám 36 szám, 9478 sorsz. szám 5 szám, 5850 sorsz. szám 60 szám, 994 sorsz. szám 57 szám, 9600 sorsz. szám 45 szám, 5613 sorsz. szám 55 szám, 4931 sorsz. szám 38 szám, 6574 sorsz. szám 31 szám, 9898 sorsz. szám 91 szám, 828 sorsz. szám 15 szám, 8250 sorsz. szám 10 szám, 465 sorsz. szám 44 szám, 6057 sorsz. szám 68 szám, 8023 sorsz. szám 95 szám, 7081 sorsz. szám 42 szám, 7224 sorsz. 98 szám, 2284 sorsz. 91 sz., 2028 sorsz. 44 sz., 2792 sorsz. szám 56 sz., 9909 sorsz. 39 sz., 3026 86 sz., 3684 sorsz. 1 sz., 8007 sorsz. 12 sz., 1594 sorsz. szám 40 sz., 4454 sorsz. 41. sz., 7533 sorsz. 98. sz., 8467 sorsz. 47. sz., 10 sorsz. 4. sz., 1026 sorsz. 10. sz., 2767 sorsz. szám 96 szám, 43 sorsz. szám 60 szám, 6889 sorsz. szám 69 sz. szám, 2023 sorsz. 85 szám, 7155 sorsz. szám 54 szám, 5151 sorsz. szám 40 szám, 7111 sorsz. szám 72 szám, 437 sorsz. szám 55 szám, 965 sorsz. szám 80 szám, 380 sorsz. szám 28 sz., 480 sorsz. szám 78 szám, 7432 sorsz. szám 16 szám, 981 sorsz. szám 74 szám, 530 sorsz. szám 17 szám, 6490 sorsz. szám 57 szám, 5546 sorsz. szám, 27 szám, 7780 sorsz. szám 37 szám, 6077 sorsz. szám 66 szám, 6107 sorsz. szám 91 szám, 340 sorsz. szám 29 sz., 4839 sorsz. szám 86 szám, 5744 sorsz. szám 74 szám, 9860 sorsz. szám 50 szám, 2878 sorsz. 23 szám, 3113 sorsz. szám 23 szám, 8845 sorsz. szám 54 sz., 3958 sorsz. 65 sz., 2739 sorsz. szám 41 szám, 5748 sorsz. szám 2. szám, 6561 sorsz. 34 sz., 5775 sorsz. 59 sz., 4879 sorsz. 41 sz., 5948 sorsz. 94 sz., 1226 sorsz. 98 sz., 3921 sorsz. 17 sz., 9167 sorsz. 86 sz., 2922 sorsz. 36 sz., 5734 sorsz., 64 sz., 5198 sorsz., 20 sz., 7111 sorsz. 95 sz., 8340 sorsz. 76 sz., 5743 sorsz. 73 sz., 1205 sorsz. 41 sz., 9321 sorsz. 47 sz.; 3940 sorsz. 87 sz., 7362 sorsz. 48 sz., 2499 sorsz. 67 sz., 897 sorsz. 66 sz., 4062 sorsz. 89 sz., 724 sorsz. 5 sz., 3511 sorsz. 25 sz., 3326 sorsz. 86 sz., 9964 sorsz. 75 sz., 1444 sorsz. 56 sz., 2022 sorsz. 78 sz., 3153 sorsz., 87 sz., 1195 sorsz. 14 sz., 2432 sorsz. 37 sz., 282 sorsz. 92 sz., 3955 sorsz. 44 sz., 2663 sorsz. 12 sz., 506 sorsz. 9 sz., 5829 s. 48 sz., 4175 sorsz. 58 sz., 804 sorsz. 1 sz., 489 sorsz. 77 sz., 9762 sorsz. 41 sz., 5596 sorsz. 68 sz., 1787 sorsz. 72 sz., 4200 sorsz. 51 sz., 5821 sorsz. 44 sz., 5630 sorsz. 86 sz., 85 sorsz. 32 sz., 5769 sorsz. 3 sz., 4446 sorsz. 7 sz., 4031 sorsz. 52 sz., 3721 sorsz. 78 sz., 7717 sorsz. 68 sz., 1541 sorsz. 89 sz., 8260 sorsz. 48 sz., 7896 sorsz. 20 sz., 859 sorsz. 97 sz., 8439 sorsz. 44 sz., 2792 sorsz. 24 sz., 6509 sorsz. 19 sz., 5567 sorsz., 45 sz., 2002 sorsz. 7 sz., 4214 sorsz. 51 sz., 7188 sorsz., 75 sz.

Advertisement for 'KITÜNTETÉS SZÉKES FEHÉRVÁR' and 'DISZOKLEVÉL' with various notices and dates.

